

Príloha k stanovisku Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

na rokovanie HSR SR dňa 3.4.2023

Návrh zákona o zmene klímy a nízkouhlíkovej transformácii Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (klimatický zákon)

Zoznam pripomienok, ktoré ostali v rozpore:

1. Pripomienka č. 17 – zásadná: § 11, ods. 1

Text pripomienky: Žiadame doplniť, že daný sektor má právo požiadať o verifikáciu overených údajov.

Odôvodnenie: Vychádzajúc z toho, že ide o overené údaje, musia byť aj overiteľné.

2. Pripomienka č. 18 – zásadná: § 11, ods. 2

Text pripomienky: Žiadame z uvedeného ustanovenia vypustiť „ak je to technicky možné a uskutočniteľné“.

Odôvodnenie: Ak majú byť opatrenia merateľné, kontrolovateľné, časovo viazané a určené spolu s merateľnými indikátormi plnenia, s uvedením subjektov zodpovedných za ich plnenie a s termínmi ich realizácie nie je možné, aby zároveň boli technicky nemožné a neuskutočniteľné. Aký zmysel by malo navrhnúť technicky nemožné a neuskutočniteľné opatrenia?

3. Pripomienka č. 19 – zásadná: § 11, ods. 6

Text pripomienky: Dovoľujeme si upozorniť, že predmetné ustanovenie hovorí iba o tom, že ak sektorový klimatický plán pripravujú dve ministerstvá, tak je pripravený vzájomnou spoluprácou týchto ministerstiev a je predkladaný osobitne za každé ministerstvo v súlade s kompetenciami podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, ale pozornosť nie je venovaná takým situáciám kedy kompetencia nie je pridelená žiadnemu rezortu, ale oblasť súvisiaca s dosahovaním klimatických cieľov objektívne existuje, napr. ide o kompetenciu ministerstva pre spaľovacie motory.

Odôvodnenie: Je potrebné, aby všetky oblasti v rámci sektorového cieľa boli pokryté a kompetenčne pridelené.

4. Pripomienka č. 21 – zásadná: § 12, ods. 4

Text pripomienky: Žiadame v § 12, ods. 4 doplniť písm. d) v nasledovnom znení: d) každoročne do 31. marca metodiku ako dochádza k určeniu ročných bilancií vyprodukovaných emisií v jednotlivých sektoroch.

Odôvodnenie: Okrem vývoja, zmien a smerovania je nevyhnutné, aby aj metodika bola verejne dostupnou informáciou.

5. Pripomienka č. 20 – zásadná: § 12, ods. 4, písm. a)

Text pripomienky: Žiadame doplniť do dôvodovej správy kde budú mať emisie elektrické autá.
Odôvodnenie: Je potrebné definovať aké typy emisií sú zarátané v rámci jednotlivých sektorových bilancií.

6. Pripomienka č. 22 – zásadná: § 14, ods. 1

Text pripomienky: Žiadame v § 14, ods. 1 doplniť aká je právna forma a vzťah Rady k ostatným zložkám verejnej správy.

Odôvodnenie: Keďže Rada nie je zriadená podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy považujeme za potrebné ujasniť či je Rada súčasťou štátnej správy a či dochádza ku vytvoreniu štvrtého piliera moci.

7. Pripomienka č. 23 – zásadná: § 14, ods. 4

Text pripomienky: Žiadame v dôvodovej správe uviesť zdôvodnenie prečo sa zvolila práve uvedená štruktúra pri zostavovaní Rady. Nie je jasné prečo prezident SR má kompetenciu navrhovať a odvolávať 2 členov Rady.

Odôvodnenie: V návrhu chýba informácia o tom prečo štruktúru Rady bude tvoriť práve 7 členov. Upozorňujeme, že pri súčasnom návrhu 2 osoby (prezident, minister ŽP) sú oprávnený navrhovať (v prípade prezidenta aj menovať) nadpolovičnú väčšinu všetkých členov Rady.

8. Pripomienka č. 27 – zásadná: § 15, k novému ods. 12

Text pripomienky: Požadujeme doplniť nový ods. 12, ktorý by do pôsobnosti Rady doplnil návrh opatrení na konsolidáciu postupov, prípadne návrh nových opatrení na urýchlenie dosahovania klimatických cieľov.

Odôvodnenie: Vzhľadom na širokú pôsobnosť Rady predpokladáme, že práve tento orgán bude mať prehľad o možných opatreniach naprieč celým spektrom sektorov, čo Rade umožní navrhovať riešenia s vyššou pridanou hodnotou.

9. Pripomienka č. 26 – zásadná: § 15, ods. 10

Text pripomienky: Žiadame § 15, ods. 10 vypustiť.

Odôvodnenie: Ustanovenie považujeme za v rozpore s ústavou, ide o selektívny výber istej skupiny ľudí, ktorí budú mať zákonný vplyv na pôsobenie Rady. Na strane druhej, ak si chce Rada zriadiť poradný výbor nemá mať obmedzenia aký poradný orgán a z akých osôb bude vytvorený. Poradná báza nemôže byť zákonom limitovaná iba na úzku skupinu osôb.

10. Pripomienka č. 28 – zásadná: § 19, ods. 1

Text pripomienky: Požadujeme povinnosti podľa § 6, ods. 2 určiť nižším zákonným predpisom, alebo doplniť právo právnickej osobe a fyzickej osobe-podnikateľovi, že ak poskytne informáciu, že daným údajom nedisponuje, tak mu inšpekcia nemôže uložiť pokutu.
Odôvodnenie: Nie je možné vyžadovať údaje bez toho, aby boli niekde taxatívne uvedené povinnosti.

11. Pripomienka č. 5 – zásadná: § 2, písm. e)

Text pripomienky: Žiadame jasne definovať čo znamená prispôsobenie sociálno-ekonomických systémov. Ktorý sociálno-ekonomických systém sa bude meniť? Ako sa to bude vyhodnocovať?
Odôvodnenie: Máme za to, že ak termín definujem ako základný pojem, tak nemôže byť neuchopiteľný. Inak zavedieme do slovenského práva pojem, ktorý bude nadbytočný a v praxi bude spôsobovať iba problémy.

12. Pripomienka č. 6 – zásadná: § 2, písm. f)

Text pripomienky: Žiadame kvantifikovať pojem „významné“ – v spojení významné škodlivé účinky.

Odôvodnenie: Chýba vysvetlenie ako budú kvantifikované „významné“ škodlivé účinky, čo bude porovnávané voči čomu, ako to bude vyhodnocované, s akou štatistickou chybou, kto to bude vykonávať, atď. Dôvodová správa taktiež neponúka odpoveď.

13. Pripomienka č. 29 – zásadná: § 20, ods. 1

Text pripomienky: Žiadame § 20, ods. 1 vypustiť.

Odôvodnenie: Navrhovanú úpravu vnímame ako nesystémovú a odporujúcu charakteru správneho súdnictva.

14. Pripomienka č. 8 – zásadná: § 5

Text pripomienky: Žiadame v § 5 doplniť nový odsek, ktorý bude špecifikovať akým spôsobom je zabezpečená prepojenosť cieľov cez jednotlivé odvetvia.

Odôvodnenie: Je potrebné doplniť kto, aký orgán a akým spôsobom bude zabezpečovať, že jednotlivé sektorové ciele sú nastavené tak, že budú viesť k cieľu najvyššiemu, dlhodobému klimatickému cieľu uvedenému v § 3.

15. Pripomienka č. 10 – zásadná: § 5, ods. 1

Text pripomienky: Požadujeme sektorový cieľ pre cestnú dopravu korigovať na hodnotu 34,9%, tak ako bolo prezentované na zasadnutí pracovnej skupiny Rada vlády Slovenskej republiky pre Európsku zelenú dohodu pre dopravu. Zároveň žiadame o zdôvodnenie prečo bol cieľ znížený o cca. 6% na 29%.

Odôvodnenie: Ciele musia byť nastavené nielen ambiciózne, ale v prvom rade musia byť reálne, t. j. dosiahnuteľné. Cieľ 34,9% na zasadnutí pracovnej skupiny Rada vlády Slovenskej republiky pre Európsku zelenú dohodu pre dopravu prezentovaný najlepšie dosiahnuteľný cieľ do roku 2030. Cieľ sám o sebe je ambiciózny, ak by sme nevykonali žiadne opatrenia, tak by sme boli na hodnote 67% emisií. Zníženie cieľa o ďalších 6% je už za hranicou a teda cieľ sám o sebe považujeme za nedosiahnuteľný.

16. Pripomienka č. 12 – zásadná: § 5, ods. 7

Text pripomienky: Požadujeme odstrániť nejednoznačnosť stanovenia sektorových cieľov, ktorú do zákona vnáša tento odsek, doplnením podmienok, za ktorých budú jednotlivé sektorové ciele určené.

Odôvodnenie: Pokiaľ sektorové ciele nebudú stanovené jednoznačne a budú sa v priebehu rokov meniť, môže to znemožniť plnenie cieľov, ktoré by sa v krátkom časovom horizonte zmenili.

17. Pripomienka č. 13 – zásadná: § 6

Text pripomienky: Požadujeme taxatívne vymedziť údaje, ktoré budú povinné osoby musieť poskytovať orgánom verejnej správy.

Odôvodnenie: Pri súčasne navrhovanom znení sa môže v princípe akýkoľvek orgán verejnej správy pýtať na čokoľvek. Nie je jasné akým spôsobom budú orgány verejnej správy tieto informácie spracovávať. Zároveň je potrebné, aby orgány nežiadali prevádzkovateľov o informácie, ktorými už disponujú (ktorékoľvek iné orgány). Bude porušením ak sa povinnej

osoby orgán verejnej správy opýta na niečo čo nevie, nevedie si evidenciu? Alebo bude dostatočnou odpoveďou, že nedisponujem danou informáciou? Pri vágne formulovaných požiadavkách môže dôjsť k tomu, že budú orgány od prevádzkovateľov žiadať informácie a údaje, ktorými prevádzkovatelia nedisponujú. V prípade neposkytnutia údajov však prevádzkovateľom hrozí pokuta.

18. Pripomienka č. 14 – zásadná: § 6, ods. 2 a 3

Text pripomienky: Požadujeme zosúladenie dát, ktoré budú povinné osoby musieť hlásiť orgánom v rámci plnenia povinností určených v § 6 a nastaviť systematiku hlásení údajov podľa § 6, ods. 2 a § 6, ods. 3.

Odôvodnenie: Pri súčasne navrhovanom znení hrozí možnosť, že budú podniky musieť hlásiť rovnaké údaje na žiadosť rôznych orgánov niekoľkokrát.

19. Pripomienka č. 15 – zásadná: § 8, ods. 2

Text pripomienky: Požadujeme v § 8, ods. 2 upraviť pre koho je stanovisko Rady záväzné.

Odôvodnenie: V celom kontexte úpravy Rady pre klimatickú zodpovednosť nie je jasné pre koho je stanovisko Rady záväzné. Ide o súdy, vládu SR? Ak ide o záväznosť pre vládu SR, tak dochádza k akémusi vytvoreniu štvrtého piliera moci. Navyše je Rada zriadená ako nezávislý orgán, ktorý nie je zriadený podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy.

20. Pripomienka č. 16 – zásadná: § 9, ods. 2

Text pripomienky: Požadujeme v § 9, ods. 2 upraviť pre koho je stanovisko Rady záväzné.

Odôvodnenie: V celom kontexte úpravy Rady pre klimatickú zodpovednosť nie je jasné pre koho je stanovisko Rady záväzné. Ide o súdy, vládu SR? Ak ide o záväznosť pre vládu SR, tak dochádza k akémusi vytvoreniu štvrtého piliera moci. Navyše je Rada zriadená ako nezávislý orgán, ktorý nie je zriadený podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy.

21. Pripomienka č. 30 – zásadná: Čl. II

Text pripomienky: Žiadame čl. II vypustiť.

Odôvodnenie: Správny súdny poriadok obsahuje v § 178 ods. 3 úpravu, ktorá umožňuje zainteresovanej verejnosti podať správnu žalobu proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy, ak tvrdí, že tým bol porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia. Zároveň § 242 a nasl. upravujú konanie o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, pričom žalobcom môže byť aj zainteresovaná verejnosť, navrhovanú úpravu preto považujeme za nadbytočnú. Otázne je aj čo by mal správny súd v nadväznosti na čl. I posudzovať. Alebo by mal iba preberať názor Rady a na základe neho rozhodnúť?

22. Pripomienka č. 2 – zásadná: Základné princípy, ods. 5

Text pripomienky: Žiadame ods. 5 časti základné princípy vypustiť.

Odôvodnenie: Je nezmyselné tvrdiť, že klimatické ciele podľa § 3 až 5 nie je možné zmeniť. Znamenalo by to, že tento zákon nemôže byť v NR SR zmenený. Uvedené znenie ustanovenie sa javí ako politická deklarácia.

23. Pripomienka č. 1 – zásadná: Preambula

Text pripomienky: Žiadame vypustenie preambuly z návrhu zákona, východiská právnej úpravy oblasti riešenia zmeny klímy uviesť iba v dôvodovej správe. Odôvodnenie: Okrem toho, že východiská právnej úpravy oblasti riešenia zmeny klímy a odôvodnenie potreby prijatia zákona o zmene klímy sa nachádzajú v dôvodovej správe, tak aj v predkladacej správe je uvedená potreba prijatia všeobecného právneho predpisu v oblasti riešenia zmeny klímy. Máme za to, že nie je potrebné východiská rozsiahlo uvádzať v rôznych dokumentoch, primárne má byť zákon vykonateľný a zrozumiteľný.